

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

Fakulta európskych štúdií
a regionálneho rozvoja

Katedra práva

doc. JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD. – prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD.
Ing. Zuzana Lazíková

AGRÁRNE PRÁVO EURÓPSKEJ ÚNIE

(Vybrané kapitoly)

Nitra 2019

Vydala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
vo Vydavateľstve SPU

Autori: doc. JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD. (8,27 AH)
Kapitoly 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, (okrem 9.2.6), 10, 12, 13
Katedra práva, FEŠRR, SPU v Nitre

prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD. (1,17 AH)
Kapitoly 1, 2
Katedra práva, FEŠRR, SPU v Nitre

Ing. Zuzana Lazíková (1,75 AH)
Kapitoly 9.2.6, 11, 14, 15
Doktorandka na Katedre práva FEŠRR, SPU v Nitre

Recenzenti: prof. JUDr. Eleonóra Marišová, PhD.
JUDr. Katarína Šimonová

Skriptum vychádza vďaka podpore európskeho vzdelávacieho projektu Jean Monnet Module EU Intellectual Property No. 599683-EPP-1-2018-1-SK-EPPJMO-MODULE.

Schválila rektorka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre dňa 1. 7. 2019
ako skriptá pre študentov SPU.

© J. Lazíková, A. Bandlerová, Z. Lazíková Nitra 2019

ISBN 978-80-552-2014-7

Obsah

1. Pojem, predmet a systém agrárneho práva a jeho vzťah k iným právnym odvetviam.....	7
2. Vývoj agrárneho práva na Slovensku.....	10
2.1 Vlastníctvo k poľnohospodárskej a ornej pôde	10
2.2 Evidencia nehnuteľností.....	11
2.3 Príčiny rozdrobenosti pôdy na Slovensku	13
2.4 Užívacie vzťahy k poľnohospodárskej pôde	16
3. Vlastnícke právo a iné vecné práva k pozemkom	20
3.1 Vlastníctvo k pozemkom.....	20
3.2 Vecné práva k cudzej veci.....	24
3.2.1 Záložné právo	24
3.2.2 Vecné bremeno.....	26
4. Zmluvné vzťahy k pozemkom	28
4.1 Kúpna zmluva	28
4.2 Darovacia a zámenná zmluva.....	30
4.3 Nájomná zmluva a nájomné vzťahy v poľnohospodárstve	31
4.3.1 Nájomný vzťah.....	31
4.3.2 Nájomná zmluva	32
4.3.3 Podnájomný vzťah	34
4.3.4 Skončenie nájomného vzťahu	35
4.3.5 Prednostné právo nájomcu na uzavretie novej nájomnej zmluvy	37
5. Evidencia nehnuteľností.....	40
5.1 Pojem a funkcie katastra nehnuteľností	40
5.2 Štátna správa na úseku katastra	42
5.2.1 Úlohy a pôsobnosť Úradu geodézie, kartografie a katastra SR	42
5.2.2 Úlohy a pôsobnosť okresných úradov	42
5.3 Katastrálne konanie a zápis práv k nehnuteľnostiam	43
5.3.1 Vklad	43
5.3.2 Záznam	45
5.3.3 Poznámka	46
5.3.4 Plomba.....	46
5.4 List vlastníctva	47
5.5 Obmedzenia drobenia pozemkov a usporiadanie pozemkového vlastníctva	47
5.5.1 Konanie o obnove evidencie pozemkov.....	48
5.5.2 Slovenský pozemkový fond a jeho oprávnenia	48
5.5.3 Opatrenia proti drobeniu pozemkov.....	50

6. Ochrana poľnohospodárskej pôdy.....	51
6.1 Starostlivosť o poľnohospodársku pôdu	51
6.1.1 Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou	51
6.1.2 Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou	52
6.1.3 Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred zhutnením.....	52
6.1.4 Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred rizikovými látkami	53
6.2 Zmena druhu pozemkov	53
6.3 Odnímanie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.....	54
7. Pozemkové úpravy	57
7.1 Pojem pozemkové úpravy	57
7.2 Subjekty pozemkových úprav	58
7.3 Obvod pozemkových úprav	59
7.4 Konanie vo veci pozemkových úprav	59
7.4.1 Konanie o začatí pozemkových úprav	59
7.4.2 Konanie o pozemkových úpravách	60
8. Vyvlastňovanie pozemkov a stavieb	63
8.1 Podmienky vyvlastňovania	64
8.2 Vyvlastňovacie konanie	65
8.3 Účinky vyvlastnenia	67
9. Podnikanie v poľnohospodárstve	68
9.1 Základné pojmy	68
9.2 Právne formy podnikania v poľnohospodárstve	68
9.2.1 Samostatne hospodáriaci roľníci	68
9.2.2 Podnikanie podľa živnostenského zákona.....	69
9.2.3 Obchodné spoločnosti	70
9.2.4 Družstvo	73
9.2.5 Štátny podnik.....	74
9.2.6 Pozemkové spoločenstvá.....	75
10 Duševné vlastníctvo v poľnohospodárstve.....	81
10.1 Patentové právo v poľnohospodárstve	81
10.2 Dodatočné ochranné osvedčenie	83
10.2.1 Dodatočné ochranné osvedčenie pre liečivá	84
10.2.2 Dodatočné ochranné osvedčenie pre prípravky na ochranu rastlín.....	84
10.3 Nové odrody rastlín.....	85
10.3.1 Hmotnoprávne aspekty ochrany nových odrôd rastlín.....	86
10.3.2 Procesnoprávne aspekty ochrany nových odrôd rastlín	89
10.3.3 Medzinárodná právna ochrana nových odrôd rastlín	91

10.3.4 Právna ochrana nových odrôd rastlín v EÚ.....	91
10.4 Chránené označenia.....	93
10.4.1 Označenie pôvodu a zemepisné označenie poľnohospodárskych výrobkov a potravín.....	94
10.4.2 Zaručená tradičná špecialita poľnohospodárskych výrobkov a potravín.....	96
10.4.3 Označenia pôvodu vín a zemepisné označenia vín a vínnych výrobkov	97
10.4.4 Zemepisné označenia liehovín	100
11. Geneticky modifikované organizmy a genetické technológie	101
11.1 Geneticky modifikované organizmy	101
11.2. Geneticky modifikované rastliny	103
11.3 GMO v práve Európskej únie.....	104
12. Ekologické poľnohospodárstvo.....	106
12.1 Základné pojmy ekologického poľnohospodárstva	108
12.2 Registračný proces	112
12.3 Právna úprava ekologického poľnohospodárstva v EÚ od 2021	113
13 Dotačná politika v poľnohospodárstve.....	116
13.1. Vývoj Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ	116
13.2 Spoločná poľnohospodárska politika 2014- 2020.....	120
13.2.1 Spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami	120
13.2.2 Priame platby poľnohospodárom	121
13.2.3 Politika rozvoja vidieka.....	122
13.3. Štátna pomoc poľnohospodárskym podnikom.....	123
13.3.1 Štátna pomoc podľa primárneho práva EÚ	124
13.3.2 Štátna pomoc podľa sekundárneho práva EÚ	125
13.3.3 Postup členských štátov a Komisie pri poskytovaní štátnej pomoci.....	127
13.4. Dotačná politika v osobitných opatreniach EÚ.....	128
14 Daňová politika v poľnohospodárstve.....	130
14.1. Priame dane v poľnohospodárstve	130
14.1.1 Daň z príjmu.....	130
14.1.2 Daň z motorových vozidiel	131
14.1.3 Daň z nehnuteľností	131
14.2. Nepriame dane v poľnohospodárstve.....	136
14.2.1 Daň z pridanej hodnoty	136
14.2.2 Spotrebné dane	137
15 Nekalé obchodné praktiky v potravinovom dodávateľskom reťazci	139
Zoznam literatúry	142

Autorky	doc. JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD. prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD. Ing. Zuzana Lazíková
Názov	AGRÁRNE PRÁVO EURÓPSKEJ ÚNIE (vybrané kapitoly)
Určené	Pre študentov SPU
Vydavateľ	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Vydanie	Prvé
Vytlačené	Júl 2019
Náklad	200 kusov
Počet strán	143
AH-VH	11,19-11,33
Tlač	Vydavateľstvo SPU v Nitre
ISBN 978-80-552-2014-7	Cena 5,80 €

Rukopis neprešiel redakčnou úpravou vo vydavateľstve.
Za odbornú náplň vydania zodpovedajú autori.

